

MŪSŲ VEIKLOS AKIMIRKOS

REDAGUOJA L. VALSTIEČIŲ LAUDININKŲ SĄJUNGOS
PREZIDUMO REDAKCINĖ KOLEGIJA

Adresas: G. J. Lazauskas, 208 West Natoma Avenue,
Addison, Illinois 60101

1975 METAI

NR. 1

Lietuva manol priešui ant tavęs įirtus
Privatai hydra tapti ta, kuriai nukirtus
Galva, tuoj kelios galvos vieton jos išdygsta.
Išlikti, tik į hydrą gyvumo pavirtus
Nors priešas nestygal
DR. VINČAS KUDIRKA

Per šias skiltis, mieli skaitytojai, norime turėti glaudesni, greitesni bei lankstesni organizacinį ryšį su savo vienimiais ir prijaunčiais, taip pat ir su platesne visuomene, kam tik rūpi visomeninio ir politinio sąmoningumo ugdymas, kultūrinio lygio visose srityse kėlimas, visų mūsų organizuotų jėgų stiprinimas ir taip reikalingas vieningas darbas, siekiant mūsų svarbiausio tikslo — Lietuvos išlaisvinimo.

Mūsų žurnalai ir kita periodika daugiausiai nagrinėja platesnius klausimus, dažnai palikdami nuosalyje nors ir mažas, bet svarbias bėgamojo gyvenimo aktualijas. Ypač dienraščiams tenka sunki pareiga visas tas bėgamasias smulkmenas laiku ir tinkamai apžvelgti, ypač šiuo metu reikia daug apdairumo, kai į mūsų politinį ir kultūrinį gyvenimą dažnai skerbiasi nedžiuginai reiškiniai. Taigi, šio skyrelio tikslas — savo trumpais pasisakymais prisidėti prie visuomeninio sąmoningumo kėlimo.

Lietuviškoji spauda ir lietuviškos organizacijos, bendroji kovą už Lietuvos laisvę turi mus visus sucentuoti. Tik būdami organizuoti, sutelktinio darbo tautos labai sąmoningais talkininkais, išlaikysime savo vienybę ir lietuviškumo židinius ateitai. "Mūsų Veiklos Akimirkos", rašant nors ir trumpai, bet šūdriai, galima apžvelgti iš visų pusių ir didelių dalykus. Nėra reikalo su visais kiverčytis, kiekvienam kibti į krūtis, — galima ramiai, apgalvotai, santūriai ir kultūringai, kad ir aštriausius reikalus pasvarstyti, o didesnius "gabalus" reikia įkandamai suskaldyti į mažesnius. Su pasitaikiusiais grafomanais ir "peštukai" nėra reikalo rimtai kovoti, bereikalo eikvojant laiką ir energiją, reikalingą svarbesniam darbui.

Visi demokratinių pažiūrų žmonės idealu sau stato organizuotą, sutelktinį darbą, kad neliktų nė vieno lietuvio, kuris nepriklausytų kuriai nors jo pažiūroms artimesnei organizacijai. Ypač j tai savo dėmesį turėtų atkreipti mūsų jaunimas. Tenelieka stovintį nuosalyje, abejingų organizuotam lietuviškam darbui, tiek remiant vietinius kultūrinis pasireiškimus, tiek ir didžiules tautai gyvybinius laisvinimo reikalus, teikiant moralinę ir finansinę paramą Vliko ir Altos užsimotų tikslų vykdymui.

Šiuo savo skyreliu iš anksto daug ko neprižadame. Jo periodiškas ir turinis priklausys nuo mūsų pačių, neišskiriant ir jus, mieli skaitytojai. Visiškvičiame rimtai ir laisvai pasireikšti bei pasisakyti, nepraleidžiant nė vienos ryškesnės visuomeninio gyvenimo akimirkos.

Esame demokratai, o demokratija, pagal įžymųjį Cekoslovakijos prezidentą T. G. Masaryką, yra nuolatinė diskusija, mokslas ir minčių tolerancija. Nesame bet kokio dogmatizmo suvaržyti. Tik vienintelė mūsų dogma: lietuvių tauta turi būti laisva. O tai atsieksime tik per vieningą, organizuotą darbą.
Lzs

VLIKAS ĮPAREIGOTAS DAR 1975 METAIS IŠLEISTI DR. SRUOGIENĖS VEIKALĄ APIE STEIGIAMĄJĮ SEIMĄ

Vliko seimas, įvykęs 1974 m. gruodžio 7-8 d. Bostone, savo specialia rezoliucija pavedė Vliko valdybai šią vertingą jau treji metai kaip parašytą knygą nedelsiant išleisti. Diskusijose, prieš priimant šią rezoliuciją, dar daugiau paryškėjo šios knygos išleidimo svarba. Ypač jos laukia jaunesniosios kartos, nes tai bus parankus istorinis šaltinis studijoms ir ruošiantis moksliniams darbams. Pasirodo, kad jau 1967 metais buvo padarytas nutarimas bei priimta rezoliucija tokia knyga

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapacinskas, **SJAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie džiugiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapacinskas, **IŠEIVIO DALIA**. Atsiminimai, išeivio Dalia yra na gerai ankstesniųjų atsiminimų tęsą. Tai yra Amerikoje beiškurti ir patvariai išsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 5 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidas aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, **MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ**. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, **KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS**. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis, **LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI**. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, **LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAIŠTĖ**. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę pašto laišką.

parašyti ir išleisti. Tačiau rankraštį paruošus ir sudarytai komisijai iš Dr. Jono Puzino, Dr. Broniaus Nemicko ir Juozo Audėno peržiūrėjus, jau kelinti metai šis reikalas buvo užmestas.

Fažymėtina, kad dr. inž. Jurgis Gimbutas, Lituaniistikos Instituto prezidentas, lyg ir supuolimas, kad prieš pat Vliko seimą savo straipsnyje, "Draugo" dien., nusiskundė, jog Instituto nariai daug darbo yra įdėję ir yra paruošę spaudai ne mažą veikalą, bet leidejų neatsiranda. Išvardintame neišleistų knygų sąrašą dr. Vandos Srūgienės "Lietuvos Steigiamasis Seimas" buvo

LIETUVOS GYVENTOJŲ PADĖTIS DABAR IR ATEITYJE

VLIKo Seime Vytautas Vaitiekūnas skaitė savo referatą apie Lietuvą 1974 metais. Iš jdomu, kad ir Inžinierių Dvylikame Suvažiavime, įvykiame tik savaitę prieš VLIKo Seimą, dr. Z. Rekašius pateikė paskaitą apie demografines tendencijas Lietuvoje, pagal praities davinius pereinamas į ateitį. Atrodo, kad panašūs klausimai visus domina.

Ir gerai, kad šios temos viena kita papildoma: V. Vaitiekūnas nagrinėjo gyventojų padėtį dabar, nušviesdamas ir įvairių pasikeitimų priežastis, o dr. Z. Rekašius pateikė savo matematinę išvadą, pagal sudarytą 1959 ir 1970 m. gyventojų surašymo duomenų formulę, ir numatomą gyventojų skaičiaus kėlimą ateityje, nenagrinėjant jokių aplinkybių bei priežasčių, ir prileidžiant, kad ateityje didelių sukrėtimų nebūsią.

Iš V. Vaitiekūno paskaitos pažymėtini okupuotos Lietuvos ūkio būdingi bruožai: stabilumas pramonėje ir naujas persitvarkymas žemės ūkyje. Pagal sovietinius šaltinius, okupuotos Lietuvos pramonės gamybos augimas vykęs tokiais šuoliais: 1946 — 1950 metais po 36% kas metai, 1951 — 1955 po 21% kasmet, 1956 — 1960 po 15% kasmet, 1961 — 1968 po 11,7% kasmet, o nuo šio aštuntojo dešimtmečio pradžios — jau tik po 7% su viršum. Tai reiškia, kad okupuotos Lietuvos pramonės plėtimas yra jau nusistovėjęs, apsiriboją tik esamų įmonių apimtį ir gamybos didinimu.

Žemės ūkio supramoninimas per koncentraciją ir specializaciją, kas okupuotoje Lietuvoje pradėta tik vėliau vykdyti, neturi pasisekimo.

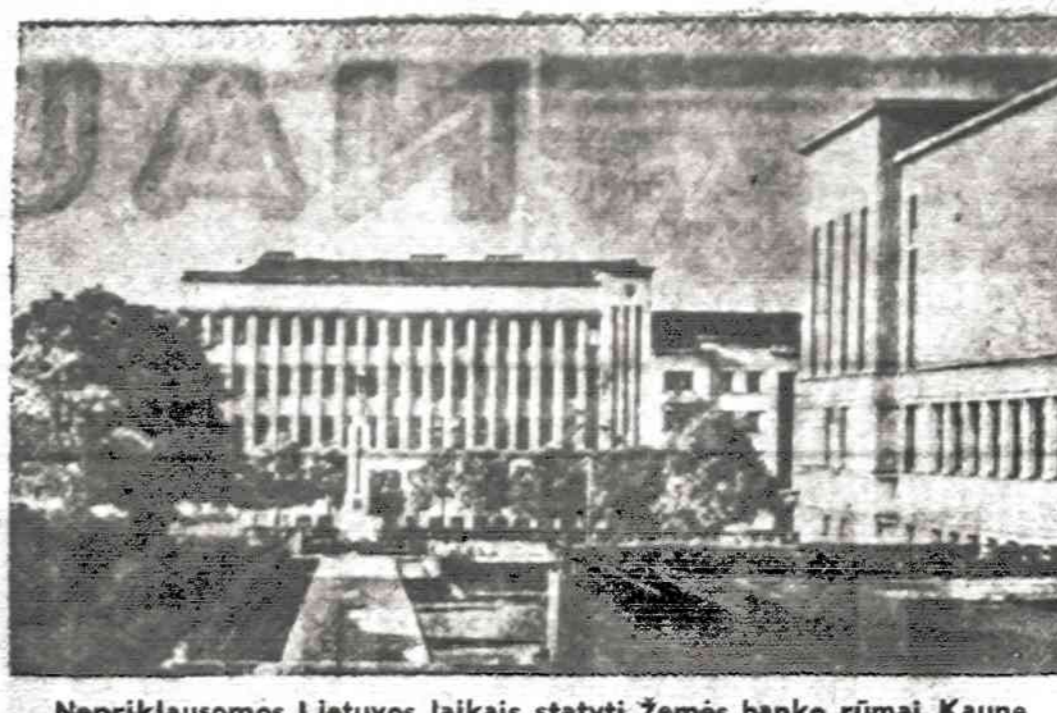
Toliau autorius išveda, kad 1974 m. pradžioje okupuotoje Lietuvoje, sovietų duomenimis, gyveno trys milijonai 257 tūkst. gyventojų: du milijonai 609 tūkst. lietuvių, 355 tūkst. gudų, rusų, ukrainiečių, 251 tūkst. lenkų, 24 tūkst. žydų ir 10 tūkst. kitų tautybių. Ir jei ne 1940 - 1955 metų laikotarpio gyventojų deficitas dėl deportacijų, repatriacijų, mobilizacijų į svetimųjų karinius junginius, dėl tautinės rezistencijos, tautos sukilimo ir partizaninio laisvės karo aukų, okupuotos Lietuvos dabartiniame plote šiuo metu būtų buvę ne mažiau kaip penki milijonai 190 tūkst. gyventojų, neskaitant okupanto atgabentų kolonistų.

Džiuginantis reiškinys — tai Lietuvos miestų lietuviškumas. Lietuvos gyventojams mišrioje, lietuvių sąmonėje ir patriotizmas stiprėja. Esą, nėra jokio pagrindo baimintis, kad okupuotos Lietuvos žemės ūkio valdymo ir naudojimo sąrangai iš pagrindų besikeičiant, ir tradicinį Lietuvos ūkininką paverčiant darbininku ar tarnautoju, dėl to nukentėtų lietuvių tautinė sąmonė, tautos patriotizmas. Prelegentas iš savo pranešimo paderė tokias išvadas:

įrašytas vienas iš pirmųjų.

Taigi, išleisdamas šią knygą, bus įdėtas dar vienas vertingas politiniu ir kultūrinio požiūriu įnašas.

Be to, kas taip pat labai reikšminga Lietuvos laisvinimo darbui, Vliko seimas paragino Vliko valdybą kiek galint greičiau išleisti knygą apie sovietų genocidą, paruošti studiją apie Mažosios Lietuvos ir dabartinės Gudijos administruojamose srityse esančius lietuvių gyventojus ir jų persekiojimą, pagaliau — paruošti studiją Lietuvos Etnografinių sienų klausimu.

Nepriklausomos Lietuvos laikais statyti Žemės banko rūmai Kaune

IS L. V. LAUDININKŲ S-GOS VEIKLOS

● LVLS-gos Prezidiumo adresai: pirm. — G. J. Lazauskas, 208 West Natoma Ave., Addison, Illinois, 60101; sekr. — A. Lunecas, 5925 W. 107th Street, Chicago Ridge, Illinois 60415; išd. — Lidija Jakovickienė, 5215 So. Archer Ave., apt. 2 B, Chicago, Illinois 60632.

● LVLS-gos Taryba. Tarybą sudaro s-gos prezidiumo nariai ir atstovai bei įgalotiniai iš įvairių vietovių: iš Chicago — Antanas Kučys, Mečislovas Mackevičius, V. Dalinkevičius, iš New Yorko — Juozas Audėnas, Albertas Ošlapis, iš Kalifornijos — Alena Devėnienė, iš Clevelando — inž. Antanas Gargasas, iš Bostono — Vladas Bajercius, iš Kanados — L. Girinis ir E. Smilgis. Be to, specialiems projektams į s-gos prezidiumą kooptuotas Titas Briškaitis iš Melrose Park, Ill.

● LVLS-gos Chicago kuopos valdyba: pirm. V. Dalinkevičius, K. Griškus, Viktoras Motušis ir J. Kaunas.

● LVLS-gos New Yorko kuopos valdyba: pirm. V. Steponis,

sekr. Pr. Dulevičius, sekr. p. Kregždienė.

● LVLS-gos padaliniai: Varpininkų leidinių fondas: Z. Dailidka (pirm.), išd. J. Urbelis, sekr. A. Lunecas, narys — L. Smulkštys.

"Sėjos" redaktorius — L. Smulkštys, Redakcinė kolegija: dr. V. Srūgienės, dr. K. Karvelis, Z. Dailidka.

Dr. Kazio Griniaus fondas: L. Smulkštys (pirm.), M. Mackevičius, Z. Dailidka.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasikaltymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijungs kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išėvių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai, Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before.

You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America. Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

"NAUJIENOS" KEKVIENO LIEUVIŲ DRAUGAS IR BIČIUTIS

LIETUVOS ATSTOVO J. KAJECKO ŽODIS

Vasario 16 minėjimai tesustiprina mūsų viltis ir ryžtą Lietuvos nepriklausomybei atgauti

Lietuvos atstovo J. Kajeko žodis, pasakytas 1975.II.9 d. Vasario 16 Dienos minėjime, surengtame Washingtono Lietuvių Dr-jos ir Washingtono Lietuvių Bendruomenės apylinkės jungtinio komiteto, Washington viešbutyje.

Giliai nuosirdžiai sveikinu susirinkusius paminėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 57-tąją sukaktį.

Vasario šešioliktoji Lietuvos istorijoje yra toji diena, kada Lietuvos Taryba, remdamasi pripažintą tautų laisvo apsisprendimo teise, paskelbė 1918 metais atstatanti Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir ją atskiriančią nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis. Tai buvo padaryta visų Lietuvos Tarybos narių nuosirdžiu vieningumu ir sutarimu. Tada visu lietuvių vienybė reikėsi bendra veikla, darbas, aukomis ir pasišventimu tikslu Lietuvos nepriklausomybę įgyvendinti. Tai buvo realizuota deka lietuvių ryžto ir kovų už Lietuvos laisvę. Lietuva tapo pilnateisiu tarptautinės valstybių bendruomenės nariu ir šauniai reikėsi tarptautiniame gyvenime, atsiėkdama viduje didingų laimėjimų visose srityse.

Lietuvių tautos suvereninių

tyti Robert P. Hanrahan, kurios vyras yra nepaprastai daug padaręs ir nusipelnęs ne tik Simui Kudirkai išlaisvinti, bet ir Lietuvai bylai.

Miela mums mūsų tarpe turėti ir Valstybės Departamento pareigūną, p. William S. Shepard su žmona. Jis gerai žino mūsų bylą ir padėti. Jo buvimas su mumis parodys JAV-bių vyriausybės laikyseną, kuria atsakoma pripažinti prievartinę Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Valstybės Sekretoriaus man atsiųstas sveikinimas Vasario 16-tosios Dienos proga — dar kartą parodo JAV-bių laikyseną.

Mes nesame vieni kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės ir Laisvės. JAV-bės ir kitos Vakarų valstybės nepripažįsta militarinės Lietuvos okupacijos. Kiti nusikraustėji taip pat kartu su mumis kovoja už pavergtųjų kraštų laisvę.

Šiame minėjime turėsime progos girdėti poną Murray Seeger, kuris buvo Sovietų Sąjungoje ir yra lankęs Lietuvoje. Jis pateiks mums savo mintis, kurios tarodys mūsų tautiečių nuotakas okupacijoje. Su dėkingumu mes prisimename jo puikius straipsnius apie Lietuvą iš praeitų metų.

Visa, ką mes pergyvename šiame Vasario šešioliktosios Dienos minėjime — tesustiprina mūsų viltis Lietuvos Nepriklausomybei atgauti. Teuždega mums te tvirtai ryžtą vieningai veikti, kad Lietuva taptų vėl laisva ir nepriklausoma!

Visi lietuviai viską darė, kad jis būtų laisvas. JAV-bių geros valdos žmonės, spauda, Kongresmenai, senatoriai, Administracija — rūpinosi jo išlaisvinimu. Buvo laimėta.

Mums malonu mūsų tarpe ma-

JIE PRIKĖLĖ LIETUVĄ

kuo apsirengti; gyveno kaip didžiausias vargšas, bet tautos sąmonės budinimo ir kultūros darbo nemetė, tikėtai su dar didesniu įkarščiu dirbo.

J. S. Girdvainis

Mano motina įgraudeno, įsigijus mokslo, užstoti vargšus nuo išnaudotojų: pats vargšas būdamas, visu atsidavimu vykdžiau motinos išmintingą įsakymą, neatsižvelgdamas, ar išnaudotojams patinka, ar ne.

(Dr. Jonas Šliūpas apie save)

Nors dr. Basanavičius išleido Nr. 1 "Aušros" savo vardu, bet tai buvo uzurpacija, už kurią labai pyko Vištalis, o po truputį rūgojo ir Šernius, ir Mikšas, ir aš, nes mes visi lygiai darbe dalyvavome. Ypač Šernius buvo varpintis, apie kurią sukosi visa "Aušros" pradžią; jis ir Vištalius irgi pinigų daugiau įnešė, negu dr. Basanavičius. Už tai prasilenkia su teisybe visi tie, kurie dr. Basanavičius skaito esant "Aušros" leidėjui. Iš gyvųjų tai gali paliudyti dar M. Jankus, kuris tą dalyką gerai žino. Bet šiaip aš bent garbės d-rui Basanavičiui nepavydžiu ir džiauguosi, kad jį, laisvamani, net kunigai gerbia. Jonas Šliūpas

Dr. Jonas Basanavičius

Nors dr. Basanavičius išleido Nr. 1 "Aušros" savo vardu, bet tai buvo uzurpacija, už kurią labai pyko Vištalis, o po truputį rūgojo ir Šernius, ir Mikšas, ir aš, nes mes visi lygiai darbe dalyvavome. Ypač Šernius buvo varpintis, apie kurią sukosi visa "Aušros" pradžią; jis ir Vištalius irgi pinigų daugiau įnešė, negu dr. Basanavičius. Už tai prasilenkia su teisybe visi tie, kurie dr. Basanavičius skaito esant "Aušros" leidėjui. Iš gyvųjų tai gali paliudyti dar M. Jankus, kuris tą dalyką gerai žino. Bet šiaip aš bent garbės d-rui Basanavičiui nepavydžiu ir džiauguosi, kad jį, laisvamani, net kunigai gerbia. Jonas Šliūpas

Dr. Kazys Grinius

Dr. K. Grinių pažinojau dar iš savo studentavimo laikų. Pravažiudamas pro Vilnių, užėdavau į Lietuvos žinių redakciją ir ten jį sutikdavau. Iš jo darbu, jau tuomet man žinomu, ir iš pasikalbėjimų su juo susidarau nuomonę, jog dr. K. Gri-

vyro, veiklos bruožas gal ir buvo tas, kad jis vengė paprasčiausių valdymo metodų, pagrįstų pirmą eilę policine išmintimi. Jis visuomet ieškojo plačių tautos sluoksnių — liaudies atramos, formuodamas jos valią ir palenkdamas ją į pozityvų dalyvavimą valstybės kūrime ir krašto valdyme.

Kazys Škirpa (iš Mykolas Slezevičius)

Vasario 16 reikšmė šiandien

Vasario 16-tosios akto istorija rodo, kaip Vilniuje sunkiausiomis sąlygomis draugėn buvo sutelkti įvairių srovių žymieji vyrai. Rimtomis tautai valdomomis jie mokėjo rasti bendrą kalbą ir sutartinai veikti. Jie savo rankomis iškelė nepriklausomybės vėliavą, kuri ilgai atlaikė stipriausias audras.

Lietuvos suverenumas žiauriu ir neteisingu būdu sukludytas, ir šiandieninėse sutemose Vasario 16-tosios žygis, tada reikšęs vieningos Lietuvos nusistatymą, pasilieka mums šviesiu keldžiu.

Dr. Z. Ivinskis

Lietuvos nepriklausomybei kelią betiesiant

1917.III.27 Petrapilio Lietuvių T. T-ba sudarė Laikinąjį Lie-

tuvos Valdomojį Komitetą; iš 12 asmenų (po 2 iš 6 srovių). K-tas buvo įpareigotas: 1) paimti savo žiniai visas evakuotas, laikinai sustabdytas ir naujai įsteigtas Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijų kultūros, ūkio, pramonės ir labdaryjį įstaigas, po Rusiją išblaškytas, 2) paimti savo žiniai tų Vilniaus ir Kauno vietų, kurios neužimtos vokiečių, reorganizavimą ir administravimą.

Laikiniosios Rusijos Vyr. programa remiantis 3) paimti savo žiniai ruošti: a) Lietuvos tremtinių grąžinimą, b) Lietuvos ūkio bei pramonės atgaivinimą, c) Lietuvos trobesių atstatymą, d) Lietuvos karės nuostolių atlyginimą, e) Lietuvos Steigiamojo Seimo ruošimą, visuotinio bei lyties skirtumo, lygaus, tiesaus ir slapto balsavimo pamatais. (L. Enc. XVI t. 86 psl.)

give... so more will live HEART FUND

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tūrtantį sniegą liepia lazdynų išskleisti mažuti deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirniais, kaip konfetėmis ir namelių įveda į gamtos vaizdą ir garsu atbukius. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svasioja juokuoja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir mintių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

- 1. J. Augustaitis. Valdžionė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis. ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, pjesmės, poemos. Kiseinio formato, 157 psl. Kaina \$2.00
3. Burkų Juzė. EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Anatolius Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIU ŠVENTĖ. Eilėtuoti pasakojimai apie šventintąs Lietuvos senovės laikais, su autoriaus iliustracijomis. \$5.00
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauško "Anykščių šilė", vertimas, 49 psl. \$2.00
9. Baly Rukš, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėtuoti kūrinių, 92 psl. \$1.00
13. Petras Sagatas, PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00
14. Eugenius Grudis, AŽGONIS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00
15. Elena Tumiėnė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
16. Alfonsas Tyruolis, METI VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00
18. Adomas Jassas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00

Norėdami išsityti šias ar kitas knygas, prašome atsikankviti i Naujienos arba užsakyti paštu, pridėdami čeki ar pinigini orderi.

NAUJIENOS.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokį knygų spintę ar lentyna.

- K. Bielinis, PENKTEJI METAI, gražiai iliūta, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT. gražiai iliūta, 464 psl. \$6.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Žiaisi viršelis. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš. \$5.00
Prof. Vaclo. Biržika, SENUJU LIETUVIŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis, 208 psl., iliūta — \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., iliūta — \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai iliūta, 416 psl. \$5.00
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršelis. \$5.00
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOZA LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai \$3.00
Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES
7 1/2% PER ANNUM: \$5,000.00 OR MORE
6 3/4% 4 YEAR MATURITY \$5,000.00 OR MORE
6 1/2% 30 MONTHS MATURITY \$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobilams pastatyt.

Table with subscription rates and prices for different locations and durations.

Laisvės kovai reikia ryžto

Šiomis dienomis Amerikos lietuviai visame krašte paminės Lietuvos nepriklausomybės sukaktį.

Amerikos lietuviai jau laimėjo didelį mūsų Lietuvos laisvę atgauti. Jie sustabdė pagrobto krašto įteisinimą.

Nepripažinimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą yra pati didžiausia šiandienos sovietinėje gerklėje.

Kremliaus valdovai taip pat įsitikino, kad Amerika nesirengia atstatyti sovietų pramonės, jeigu Kremliaus valdovai neatsisakys agresijos planų ir neuoš laisvės pavergtoms Rytų Europos tautoms.

ATSIMINIMAI APIE

POVILĄ PAKARKLĮ

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

II

Kolega Povilas man tikrai draugišku atvirumu paaiškino, kaip jis kelis kartus yra keitęs savo įsitikinimus; sakyčiau, at-

liko man, kaip kokiam kuni- gvi, asvo "išpažintį". Jis kalbėjo maždaug šiais žodžiais: — Tėvų namuose, gimnazijoje, netgi pirmuose universitetu kursuose aš buvau labai religingas ir pamaudus. Būda-

susitarti dėl atominių ginklų gamybos, bet iki šio meto Maskva bijo leisti pavergtų kraštų žmonėms laisvai susisiekti su laisvuju pasauliu.

Pačioje "tarybinėje" Lietuvoje komunistams reikalaujai taip pat neina taip, kaip jie buvo suplanavę.

Partijos nariams leidžiamame teoriniame žurnale jis aiškina, kad reikia sudaryti kadrus pačių komunistų tarpe.

Zimanas žino, kad Amerikos lietuviai, laimėjo dar vieną svarbų mūšį. Blogiausia, kad tai buvo padaryta visai be Žimano, Griškevičiaus ar Barausko žinios.

Amerikos lietuviai išlupo Kudirką, jie išlups iš sovietų imperialistų ir visą lietuvių tautą.

mas studentu, aš gyvenau viename kambaryje su vienu ateistu draugu, kuris dažnai iš to anmo religingumo tyčiavosi, ypač gi iš mano vakarienių maldų.

— Nutraukiau ryšius ir su katalikais, ateitininkais. Pasidariau tautininku, tikėdamas rasti ten dirvos savo ateistinei veiklai.

Bet paaikėjo, kad ir Volde-maras yra tamsuolis, "su Die- vu". Kartą jis buvo saugumo policijos sulaukintas ir iškraty-tas.

Kas dabar aš politiškai esu, man pačiam neaišku. Žinau tik tai viena, kad esu didžiausis bedievis, ateistas, paskyręs savo likusį gyvenimą kovoti su Dievu.

Šiuos žodžius Pov. Pakark-lis ištare taip stipriai, pabrėž-tinai, nenatūraliai pakeltu to-nu, tiesiog įbedęs į mane savo kažkaip keistai žvilgančias akis.

Nieko aš jam į tai neatsakiau, tik, pagalvojau, kad su kolega Povilu čia "kažkas ne taip"...

Kai jis, vis dar savo ekstazės būvyje, mane ėmė kaman-tinėti, kaip dėl jo tos bedievybės reaguoją katalikai, jo buvę idėjos draugai ateitininkai,

Man jau tada buvo atėjusi į galvą mintis, kad, kažin, ar kolega Povilas neserga kitų kankinimo aistra.

Mano namų vaistų spintelė reikia nepaprastai tvarkingai užlaikyti, kaip žinome, vaizdelyje parodyta: išimti visas dozes ir suvartoti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų.

Jis nieko nepasė: nei žaibo, nei Perkūno, nei žmogaus žabangų. Niekas jos negalėjo nei sugauti, nei išgirsti, nei jai kelio pastoti.

Union Pier, Mich.

Lietuvių draugijos valdyba, vasario 10 d., pas p. Vitkus, sukvietė nuolat gyvenančių lietuvių susirinkimą aptarti Vasario 16 d., Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, minėjimą ir kitus lietuvių reikalus.

Nieko aš jam į tai neatsakiau, tik, pagalvojau, kad su kolega Povilu čia "kažkas ne taip"...

Kai jis, vis dar savo ekstazės būvyje, mane ėmė kaman-tinėti, kaip dėl jo tos bedievybės reaguoją katalikai, jo buvę idėjos draugai ateitininkai,

Mano namų vaistų spintelė reikia nepaprastai tvarkingai užlaikyti, kaip žinome, vaizdelyje parodyta: išimti visas dozes ir suvartoti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų.

Jis nieko nepasė: nei žaibo, nei Perkūno, nei žmogaus žabangų. Niekas jos negalėjo nei sugauti, nei išgirsti, nei jai kelio pastoti.

Mano namų vaistų spintelė reikia nepaprastai tvarkingai užlaikyti, kaip žinome, vaizdelyje parodyta: išimti visas dozes ir suvartoti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų.

vasario 16 d. iškilmingos pamaldos bus Beverly Shores bažnyčioje, 12 val. Čikagos laiku.

Po pamaldų, visi Union Pier gyventojai ir svečiai iš Beverly Shores ir kitur, vyks pas dr. Valantiejų, kur bus Vasario 16 dienos minėjimas.

Bus renkamos aukos. Visi prašomi galimai paremti Alto žygius, nes turėjo nemažai išlaidų, gelbėjam šeimą iš mirties.

Pabaigoj buvo patiekta Naujųjų Metų sutikimo apyskaita, dėl kurios diskusijų nebuvo.

Po susirinkimo malonūs šeiminkai p. Vitkai svečius pavalšino kavute ir skaniais pyragaičiais.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

Savo namų vaistų spintelė reikia nepaprastai tvarkingai užlaikyti, kaip žinome, vaizdelyje parodyta: išimti visas dozes ir suvartoti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas.

NEPRIKLAUSOMYBĖS

ARAS

Rašo MANTAS AUKSTUOLIS

— Be to, tavo mielas paveikslas buvo man didelis ir stiprus paskatinimas ryžtis ir kovoti.

supažindinti tave su tuo reikalu, kad tu ir visos jūsų laisvos ir demokratinės tautų motinos tai žinotų.

Mintis nutrūko. Nemy ištiesė ranką ir, mintinai nusiuntusi jam buškį, svarstė jo žodžius.

Nemy nelaukė sudėtų rankų. Ji visur ir visais būdais dabar žadino kovą.

saulį ne propagandos žodžiais, bet laisvo žmogaus gyvąja mintim.

— Dabar aš ne tik jausiu, kad ji mane girdi, bet žinosiu ir tą metą, kada jos mintis susijungs su manąja, — jis tvirtino sau.

Būtų per mažą sakyti, kad tuo metu Gintas gyveno ir kovojo. Jis tiesiog degė degė. Jo akyse liepsnojo meilė ir ilgesys.

Jis žinojo, kad ir čia yra sekamas, bet jau buvo su tuo apsiratęs. Jis žinojo, kad jo vistic laukia kankinio mirtis.

Širdis ir mintis tai du žmogaus būties veiksniai, kurie nuolatos būdi, nuolatos jį žadina, kad jis kovotų ir kurtų.

— Jau laikas artėja. Greit tu būsi gvyva, mano gvyvė; greitai tavo gvyvojį mintis pasieks mane.

Ji nieko nepasė: nei žaibo, nei Perkūno, nei žmogaus žabangų. Niekas jos negalėjo nei sugauti, nei išgirsti, nei jai kelio pastoti.

— Mano tollimoji svajonė. Kaip gyvoji? Tu, mano tu. Tu mano vienintelė iš mudviejų pasaulio. Valio, mano džiaugsmas.

— Jau laikas artėja. Greit tu būsi gvyva, mano gvyvė; greitai tavo gvyvojį mintis pasieks mane.

